

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

BARTIN ÜNİVERSİTESİ

2023 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2024

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8
7.	DENETİM BULGULARI.....	8

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu.....	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu.....	2
Tablo 3: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi.....	2
Tablo 4: 2023 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi.....	3
Tablo 5: Mevcut Verilere Göre Taşıtlar İçin Yapılan Enflasyon Düzeltmesi Hesabı.....	10

KISALTMALAR

AB : Avrupa Birliği

BKMYBS : Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi

ERASMUS : Üniversite Öğrencilerinin Hareketliliği İçin Avrupa Topluluğu Eylem Programı

Yİ-ÜFE : Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Arsa ve Arazilerle Taşıtlarda Yapılan Enflasyon Düzeltmesinin Hatalı Hesaplanması

B. Diğer Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Bartın Üniversitesi 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu Ek Madde ile kurulmuştur.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Bartın Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise

Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversite bünyesinde; 9 fakülte, 1 yüksekokul, 1 enstitü, 3 meslek yüksekokulu ve 16 uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, ünvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2’de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Ünvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	56	38	94
Doçent	139	57	196
Dr. Öğretim Üyesi	194	53	247
Öğretim Görevlisi	160	59	219
Araştırma Görevlisi	148	82	230
Toplam	697	289	986

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel idare	225	128	353
Sağlık	5	9	14
Avukatlık	2	1	3
Eğitim-öğretim	-	-	-
Teknik	53	37	90
Yardımcı	27	15	42
Sözleşmeli	31	30	61
İşçi	158	0	158
Toplam	501	220	721

Üniversitede 2023 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 1.198’dir. Ayrıca Üniversitede 7 yabancı uyruklu akademik personel çalışmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na ekli II sayılı cetvelin, (A) “Özel Bütçeli İdareler” bölümünde yer alan Bartın Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen Hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2023 yılına ait ödenek dağılımı ve yıl sonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

Gider Türü	Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Personel Giderleri	449.545.394,00	446.695.127,34	99,37

Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	57.684.893,00	57.026.964,88	98,86
Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	55.586.946,00	42.191.323,29	75,90
Cari Transferler	13.279.060,00	11.901.939,29	89,63
Sermaye Giderleri	130.203.000,00	74.086.579,85	56,90
Sermaye Transferleri	0,00	0,00	-
Toplam	706.299.293,00	631.901.934,65	89,47

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 498.999.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 207.300.293,00 TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 706.299.293,00 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %89,47'si olan 631.901.934,65 TL kullanılmıştır.

2023 yıl sonu itibarıyla bütçe giderleri 631.901.934,65 TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçenin %89,47'si kullanılmıştır. Personel giderlerinde 449.545.394,00 TL ödeneğin 446.695.127,34 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 57.684.893,00 TL ödeneğin 57.026.964,88 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 55.586.946,00 TL ödeneğin 42.191.323,29 TL'si, cari transferlerde 13.279.060,00 TL ödeneğin 11.901.939,29 TL'si, sermaye giderlerinde 130.203.000,00 TL ödeneğin 74.086.579,85 TL'si harcanmış, sermaye transferleri gideri yapılmamıştır.

Üniversite tarafından 2023 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Üniversite Öğrencilerinin Hareketliliği İçin Avrupa Topluluğu Eylem Programı (Erasmus), Mevlana ve Farabi Değişim Programı, Kalkınma Ajansı destekleri ile Avrupa Birliği (AB) hibelerinden toplam 21.211.955,84 (Erasmus ve AB kaynaklarından kullanılan hibe tutarı hesaplanırken 29.12.2023 tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının Euro Döviz Satış kuru olan 32,6326 TL esas alınmıştır.) TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2023 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 4: 2023 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

Gelir Türü	Gelir Tahmini (TL)	Gerçekleşen (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.324.000,00	26.902.349,19	425,40
Alınan Bağış ve Yardımlar	487.994.000,00	640.377.017,85	131,23
Sermaye Gelirleri	0,00	0,00	-
Diğer Gelirler	4.681.000,00	11.870.056,81	253,58
Toplam	498.999.000,00	679.149.423,85	136,10
Gelirlerden Ret ve İadeler (-)	0,00	12.819,73	-
Net Toplam	498.999.000,00	679.136.604,12	136,10

2023 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 498.999.000,00 TL olup Üniversitenin yıl sonunda net bütçe geliri 679.136.604,12 TL olarak gerçekleşmiştir.

Dönem faaliyet geliri 782.442.528,76 TL, gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı 12.819,73 TL ve faaliyet gideri 16.368.126.575,84 TL olan Üniversite, 2023 yılını 15.585.696.866,81 TL olumsuz faaliyet sonucu ile tamamlamıştır. Olumsuz faaliyet sonucunun bu kadar yüksek olması büyük ölçüde hatalı hesaplanan enflasyon düzeltmesinin amortisman giderlerine etkisinden kaynaklanmakta olup, konu hakkında bulgu düzenlenmiştir.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

- Döner Sermaye İşletmesinin 2023 yılı gelir toplamı 9.245.378,79 TL, gider toplamı 7.061.286,64 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 2.184.092,15 TL kâr ile tamamlanmıştır.

- İktisadi İşletmenin 2023 yılı gelir toplamı 1.938.463,75 TL, gider toplamı 1.646.006,65 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem sonu 292.457,10 TL kâr ile tamamlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirilmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanun uyarınca iç kontrol sistemi; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak

tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir. 2023 yılı denetimi kapsamında, mezkûr mevzuat çerçevesinde, Üniversite iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, İdari İnsan Kaynakları Yönergesi Taslağı olarak hazırlanmış, hazırlanan bu taslak iç ve dış paydaşlar ile Üniversitenin birimlerine duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedürler, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare iç kontrol risklerini tam ve doğru şekilde belirlemiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma (risklerin gerçekleşme ihtimali-olası etkisi belirlenerek önem düzeyine karar verme) yapılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumlu birimleri belirlenmiştir. Kontrol faaliyetlerinin gerçekleşme sonuçları oluşturulan Risk Eylem Planı ile düzenli olarak izlenmektedir. Ön mali kontrol

sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmuştur. Kamu idaresinin Ön Mali Kontrol Yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez değerlendirilmekte yapılan değerlendirmeler rapor halinde üst yöneticinin onayı ile Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmekte ayrıca Üniversitenin internet sitesinde yayımlanarak kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmuş olup üç iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan biri dolu olup iç kontrol sisteminin daha sağlıklı çalışması için iç denetçi sayısının artırılmasının yararlı olacağı değerlendirilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Bartın Üniversitesi 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Arsa ve Arazilerle Taşıtlarda Yapılan Enflasyon Düzeltmesinin Hatalı Hesaplanması

Üniversitenin mülkiyetinde veya Üniversiteye tahsis edilmiş olan arsa ve arazilerle taşıtların enflasyon düzeltmesinin hatalı hesaplandığı görülmüştür.

23.12.2014 tarihli ve 29214 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 30’uncu maddesiyle, kapsama dâhil kamu idarelerine, içinde bulunulan hesap dönemi dâhil son üç hesap döneminde fiyat endeksindeki artışın %100’den ve içinde bulunulan hesap döneminde %10’dan fazla olması halinde mali tablolarında yer alan parasal olmayan kalemleri enflasyon düzeltmesine tabi tutma zorunluluğu getirilmiştir.

Enflasyon düzeltmesinin ne şekilde yapılacağı Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 30’uncu maddesinin dokuzuncu fıkrası ile geçici 3’üncü maddesi hükümlerine dayanılarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan ve 16.12.2023 tarihli ve 32401 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Genel Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerinde Enflasyon Düzeltmesi Uygulaması konulu 85 Sıra No.lu Genel Tebliğ’le belirlenmiştir.

Genel Tebliğ’in 5’inci maddesinde kapsama dahil kamu idarelerinin 31.12.2023 tarihli mali tablolarının Yönetmelik’le öngörülen şartlara bakılmaksızın enflasyon düzeltmesine tabi tutulacağı, Genel Tebliğ’e ekli tabloda belirtilen parasal olmayan kalemlere enflasyon düzeltmesi uygulanacağı, enflasyon düzeltmesi sonrası yeni değer ilgili kalemlerin kayıtlı değerlerinin düzeltme katsayısı ile çarpılması suretiyle bulunacağı, bulunan yeni değer ile eski değer arasındaki farkın enflasyon düzeltmesi olarak kayıtlara alınacağı, düzeltme katsayısının Genel Tebliğ’e ekli Mali Tablonun Ait Olduğu Aya İlişkin Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE)/İlgili Kalemin Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Aya veya Aralık Ayına İlişkin Yİ-ÜFE formülüne göre hesaplanacağı, düzeltmeye esas tarihlerin kayıtlara alındıkları tarih olduğu, düzeltme için esas alınacak tarihin sadece yıl olarak bilinmesi durumunda, kayıtlara girdikleri yılın Aralık ayının esas alınacağı düzenlemeleri yer almakta, Genel Tebliğ’in geçici 2’nci maddesinde kapsamdaki kamu idarelerinin 250-Arazi ve Arsalar Hesabında kayıtlı taşınmazlarının enflasyon düzeltme işlemlerinin, 2023 yılı mali tablolarının ait olduğu aya ilişkin fiyat endeksinin, 2017 yılı Aralık ayı fiyat endeksinde bölünmesi sonucu hesaplanacak katsayı ile yapılacağı, geçici 3’üncü maddesinde 2023 yılı enflasyon düzeltme işlemlerinde, 2023 yılı Kasım ayı fiyat endeksinin mali tablonun ait olduğu aya ilişkin fiyat endeksi olarak kullanılabileceği ifade edilmektedir.

Merkezi Yönetim kapsamındaki idarelerde idareler tarafından girilen verilere göre enflasyon düzeltmesi Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hesaplanmış, bu işlemlerin muhasebe kayıtları idareler tarafından onaylanmıştır.

2022 yılı Bilançosuna göre 2022 yılı sonunda Üniversitenin mülkiyet veya tahsis olarak toplam 3.972.390,08 TL değerinde arsa ve araziye sahip olduğu, 03.06.2023 tarihli ve 5314 No.lu yevmiye kaydıyla arsaların rayiç bedel üzerinden güncellenmesi gerekçesiyle değerlerine 40.215.607,17 TL eklendiği, aynı tarih ve 5315 No.lu yevmiyeyle Milli Eğitim Bakanlığına tahsis edilen 117.062,12 TL değerindeki arsanın muhasebe kayıtlarından çıkarıldığı görünmekte, enflasyon güncellemesi öncesinde arsa ve arazilerin toplam değeri $3.972.390,08 + 40.215.607,17 - 117.062,12 = 44.070.935,13$ TL olmaktadır. Bu değere 31.12.2023 tarihli ve 14716 No.lu yevmiye ile toplam 361.822.277,42 TL tutarında enflasyon düzeltmesi eklenmiş, 2023 yılı sonunda arsa ve arazilerin toplam değeri 405.893.312,55 TL'ye ulaşmıştır.

Her ne kadar Genel Tebliğ'de bu konuda bir düzenleme olmasa da Haziran 2023'de bedelleri rayiç değerlere göre güncellenen taşınmazlara enflasyon düzeltmesi uygulanması yapılarak değerlerinin Kasım 2017 ile Aralık 2023 dönemleri arasında gerçekleşen Yİ-ÜFE artışı oranında artırılmasının mali tabloların varlıkların gerçek durumu yansıtmamasına yol açacağı değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan Üniversitenin 2022 yılı sonunda tekneler, otomobiller, yük taşıma araçları ve yolcu taşıma araçları hesabında kayıtlı 5.445.236,01 TL değerinde varlığı bulunmaktadır. Yıl içerisinde bu nitelikte yeni varlık alınmamıştır. Teknelere 28.12.2023 tarihli ve 14549 No.lu yevmiye ile 2.614.500,00 TL, otomobillere, yük taşıma araçlarına ve yolcu taşıma araçlarına 31.12.2023 tarihli ve 14675 No.lu yevmiye ile 16.680.856.193,40 TL olmak üzere toplam 16.683.470.693,40 TL değerinde enflasyon düzeltmesi uygulanmıştır.

Varlık kayıtlarından taşıtların 2012-2021 yılları arasında kayda alındığı anlaşılmaktadır. Aşağıdaki tabloda görüldüğü üzere tamamının 2012 yılında kayda alındığı varsayılsa bile taşıtlar için hesaplanması gereken enflasyon düzeltmesi 76.573.746,32 TL olmaktadır. Aradaki 16.606.896.947,08 TL gibi çok büyük bir farkın neden kaynaklandığı tespit edilememiştir.

Tablo 5: Mevcut Verilere Göre Taşıtlar İçin Yapılan Enflasyon Düzeltmesi Hesabı

Taşıtların Toplam Değeri (a)	Kayda Alınma Endeksi –	Mali Tablo Endeksi Yİ-ÜFE Aralık 2023	Yapılması Gereken Enflasyon	Yapılan Enflasyon Düzeltmesi Tutarı	Fark (e)=ç-d
------------------------------	------------------------	---------------------------------------	-----------------------------	-------------------------------------	--------------

	Yİ-ÜFE Aralık 2012 (b)	(c)	Düzeltilmesi Tutarı (ç)=a*c/b	(d)	
5.445.236,01	207,29	2915,02	76.573.746,32	16.683.470.693,40	16.606.896.947,08

Yapılan bu işlem 254 Taşıtlar Hesabının yanı sıra 257 Birikmiş Amortismanlar ve Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabı, 570 Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı, 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı ile 630 Giderler Hesabını da etkilemiştir. Şöyle ki, yukarıda bahsedilen Genel Tebliğ'in geçici 1'inci maddesine göre 2023 yılı enflasyon düzeltme işlemi sonucunda 698 Enflasyon Düzeltmesi Hesabının borç alacak kalanı, ilgisine göre 570 Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabının veya 580 Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabının yardımcı hesabına aktarılmaktadır. Yıl sonunda amortisman tabi varlıklar için enflasyon düzeltmesi yapılan tutarlar üzerinden amortisman ayrılmakta, ayrılan amortisman tutarı kadar 630 Giderler Hesabına borç kaydı yapılmakta, giderler hesabının borç bakiyesi dönem sonunda 690 Faaliyet Sonuçları Hesabına, bu hesabın alacak bakiyesi 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabına, borç bakiyesi 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabına aktarılmaktadır. Enflasyon düzeltmesinin hatalı hesaplanması sonucu Üniversitenin 2022 yılı Bilançosunda 5.542.558,58 TL olan taşıtların kayıtlı değeri 2023 yılında %301.106,66 artışla 16.689.013.251,98 TL'ye, 2022 yılı Bilançosunda 542.452.793,40 TL olan geçmiş yıllar olumlu faaliyet sonucu 2023 yılında %3.456,16 artışla 18.748.039.403,99 TL'ye, 2022 yılı Bilançosunda -282.010.984,03 olan 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabının tutarı 5.772,66 artışla -16.279.541.428,80 TL'ye, 2022 yılı Faaliyet Sonuçları Tablosunda 315.366.805,17 TL olan 630 Bütçe Giderleri Hesabının tutarı %5.190,19 artışla 16.368.126.575,84 TL'ye yükselmiştir. Bütçe giderlerindeki artış büyük ölçüde 2022 yılı Faaliyet Sonuçları Tablosunda 20.394.519,10 TL olan amortisman giderlerinin 2023 yılında %77.345,16 artışla 15.774.173.346,56 TL'ye çıkmasından kaynaklanmaktadır.

Kamu idaresi cevabında, 2023 yılı enflasyon düzeltmesine ait hesaplamaların Hazine ve Maliye Bakanlığı Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi (BKMYBS) otomasyon sistemi tarafından yılsonu kapatma işlemleri menüsünden otomatik olarak yapıldığı ancak enflasyon düzeltmesinin hesaplamalarının tutarının olması gerekenden çok fazla olduğunun tespit edildiği, Muhasebat Genel Müdürlüğü ile yapılan görüşmeler ve çağrı girişleri sonucunda bu hatanın yazılım kaynaklı bir sorun olduğu, geriye dönük herhangi bir işlem yapılmasının mümkün olmadığına kamu idaresine bildirildiği, aynı hatanın genel bir sorun olduğu ve çok

sayıda kurumda yaşandığı, taşıtlara ilişkin düzeltmelerin Taşınır Kontrol Yönetim Sistemi üzerinden, arsa ve arazilere ilişkin düzeltmelerin ise güncel rayiç bedellere göre muhasebe modülü üzerinden manuel olarak yapıldığı belirtilmiştir.

İdare cevabı, ekli belgeler ve e-posta yoluyla temin edilen belgelerin incelenmesi sonucu enflasyon düzeltmesinin hatalı hesaplanması nedeniyle 16.679.685.573,87 TL değerindeki taşıtın 19.04.2024 tarih ve 2024/3634, 2024/3636, 2024/3638 sayılı, 22.04.2024 tarih ve 2024/3694 sayılı muhasebe işlem fişleriyle kayıtlardan çıkarıldığı, aynı taşıtların yeni sicil numarası vermek suretiyle 19.04.2024 tarih ve 2024/3635, 2024/3637, 2024/3639, 22.04.2024 sayılı, 22.04.2024 tarih ve 2024/3695 sayılı muhasebe işlem fişleriyle tekrar kayda alındığı, bu işlem sonucu kayda alınan taşıtların değerinin 12.819.488,24 TL'ye düştüğü; kamu idaresinin mülkiyetindeki 603.116,86 metrekare yüz ölçüme sahip arsa için fazla hesaplanan 369.395.181,89 TL tutarındaki enflasyon farkının 17.04.2024 tarih ve 2024/3521 sayılı muhasebe işlem fişiyle gider kaydedilerek kayıtlardan düşüldüğü görülmüştür.

Taşıtlar için yapılan düzeltme işleminde ilgili taşınırlar yeni sicil numarasıyla kayda alındığından taşınırlar için daha önce hesaplanan amortismanlar dikkate alınmamış, taşınırlar yeni temin edilmiş gibi amortisman ayırma işlemi sıfırdan başlatılmıştır. Kamu idaresi bu uygulamanın BKMYBS'den kaynaklandığını, başka şekilde kayıt yapmanın mümkün olmadığını belirtmektedir. Bunun yanı sıra enflasyon düzeltmesiyle ilgili düzeltme kayıtları 2024 yılında yapıldığı için 2023 yılına ilişkin mali tablolardaki hatalı kayıtlar düzeltilememiştir.

2024 yılı ve devam eden yıllarda enflasyon düzeltmesi yapılması gerekmesi durumunda BKMYBS'de mevcut olduğu belirtilen hatalı uygulamanın giderilmesi, hesaplamaların en azından belirli işlemlerde manuel olarak da gözden geçirilmesi ve taşınır kayıtlarında düzeltme yapılması gerektiği takdirde BKMYBS'de gerekli değişiklikler yapılarak düzeltmenin taşınıra ilişkin sicil numarası değiştirilmeksizin taşınır için ayrılan amortisman tutarının devamlılığını sağlayacak şekilde yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>